

eindgebruikers- belangen & privacy

Gerrit-Jan Zwenne
4 november 2009

Universiteit Leiden

BIRD & BIRD

highlights

aftappen

vertrouwelijke
communicatie

beveiligingsplicht

cookies

geschillencie
Informatiediensten
90x - 18xy

verkeers- en
locatiegegevens

betaalde informatiediensten

▪ tariefmelding

- ook max. tarief
 - voor 0900-nrs (>15 ct/min.)

▪ opschorting betaling door consumenten

- telefoonaanbieder moet meewerken

▪ handhaving door opta

- opschorting betaling
- afsluiten nummer
- publicatie nummergebruiker
 - telefoonaanbieder mag geen kosten in rekening brengen

▪ nummertoekening

- integriteitstoets (BIBOB)

▪ nummerhouders

- nummers in gebruik geven
- registratie nummergebruikers

▪ nummergebruiker

- nummers *niet* in gebruik geven

▪ aansluitplicht gesch.cie.

- 090x, 18xy
- 0900
 - > 2,5 ct/min – gespr.

INTREKKING AANWIJZING

Gele Bedrijvengids

OPTA-besluit 24 juli 2009

OPTA heeft 10 juni jl. het 0900-nummer van de Gele Bedrijvengids, onderdeel van het bedrijf Ucalegon, op vermoeden van kennelijk misbruik uit de lucht laten halen. Vanaf dat moment kon het nummer niet meer gebeld worden.

OPTA had het vermoeden dat achter het 0900-nummer een 'loze' dienst schuilging.

maar...

OPTA heeft geen kennelijk misbruik kunnen vaststellen op basis van de informatie die ze achterhaald heeft. Daarom kan het nummer 0900-4002050 weer gebeld worden.

geschillencie. infodiensten (090x, 18xy)

- algemene voorwaarden voor levering van betaalde informatiediensten
- jaarlijkse bijdrage: € 75 (excl. BTW)
 - ongeacht het aantal nummers
 - per geschil resp. € 220 plus € 295 (excl. BTW)
- nakomingsgarantie
 - bankgarantie of zekerheid nakoming uitspraak
 - 125% van betwiste deel van rekening
- akkoord met geschilcie. reglement
- web-aanmeld-tool ('..&☹☠!?)')

www.sgc.nl

aftapbaarheidsverplichting

alle openbare
telecommunicatie
netwerken en
diensten moeten
aftapbaar zijn
- ook ISP's..!

tenzij ontheffing - art. 13.8
Tw

beschikbaar voor publiek
Art. 1.1(ee) en (ff) Tw

overbrengen signalen via e-
communicatienetwerk, (maar
niet verspreiden van
programma's)
Art. 1.1(ee) en (ff) Tw

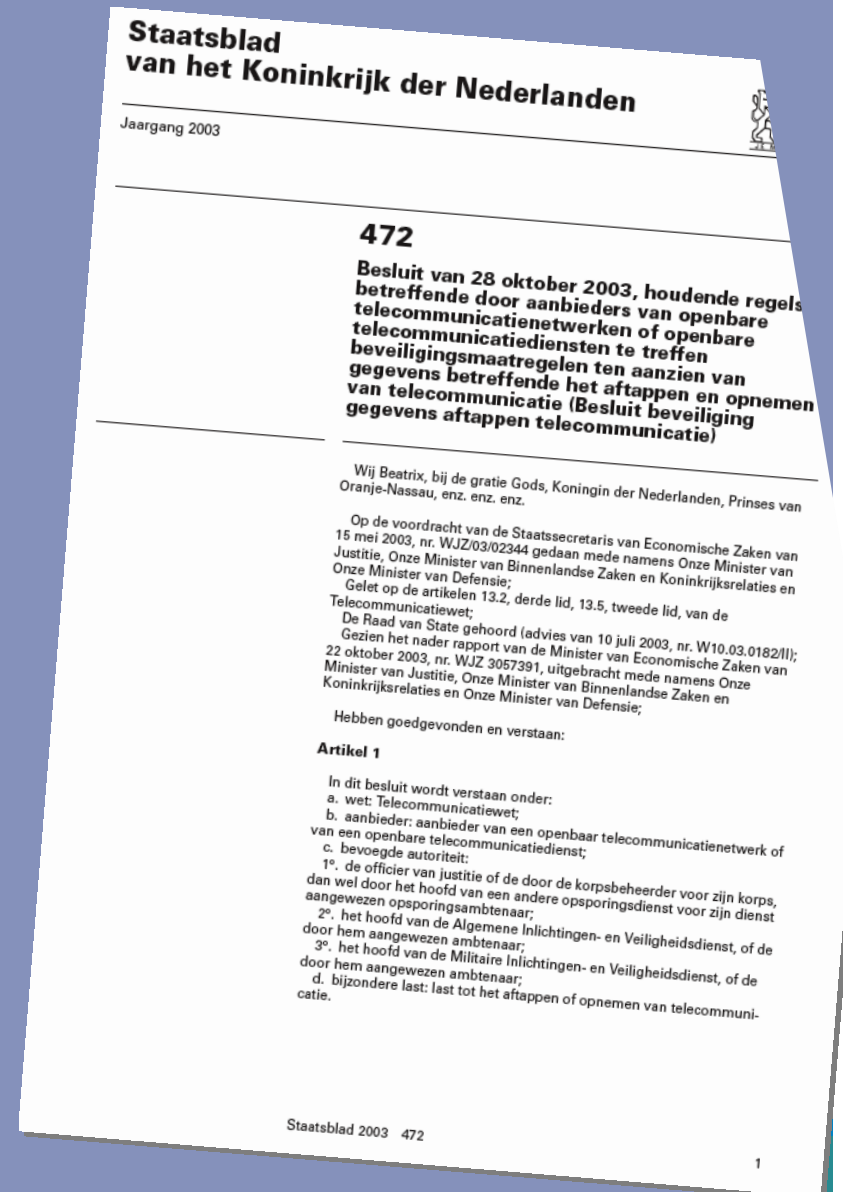
Art. 13.1 Tw

andere verplichtingen

- medewerkingsplicht
- informatie- en informatieverzamelplicht
 - o.a. nummers, accountgegevens, adres, postcode, woonplaatsgegevens
 - bewaartermijn 3 mndn.
- geheimhoudings- en beveiligingsplicht
 - m.b.t. verstrekte informatie

bbgat

- vereisten voor telecomaanbieders i.v.m. aftappen enz.
 - beveiliging
 - beveiligingsplan
 - screening personeel
 - verklaring omtrent gedrag
 - melding AIVD

N.S.A. TELEPHONE MONITORING CENTER

You just called and we were listening...

PLAY

PAUSE

REPLAY

You just called and we were listening...

*Each time you dial
We start a file
the private things you discuss
we then compile
The stuff we hear
Like if you are queer
or purchase "Girls gone wild" tapes
Six times this year
You had privacy
Till recently
But now that friggin' Bill of rights
Don't mean jack to me
Now congress may
Complain all day
But they just made our boss
The head of the CIA*

*You just called and we were listening
You just called to check in on your mom
Our encryption guys
Heard the whole thing
They think chicken soup
Is codeword for a bomb
You just called and we were listening
While you talked
We were as quiet as a mouse
You just said
You Aunt Gertrude is visiting
Now we wonder if Ossama is in your
house
In your house (We are gonna check)
Is he in your house?
And a small animation of the NSA guys
in a room...*

vertrouwelijke communicatie

- briefgeheim, telefoon- en telegraaf-geheim
 - technologie-afhankelijk geformuleerd
 - ook fax, e-mail? SMS...?
- voorstel Cie. Franken
 - recht op ‘vertrouwelijke communicatie’ ingetrokken...
- Vgl. art. 18.13 Tw
 - “het geheim van vergelijkbare communicatie-technieken”
 - ook van toepassing op aanbieders van openbare telecomnetwerken en –diensten.

vergaderjaar 1997–1998

nr. 533

Regels inzake de telecommunicatie (Telecommunicatiewet)

nr. 75

AMENDEMENT VAN DE LEDEN ROETHOF EN VAN ZUIJLEN

Ontvangen 3 april 1998

De ondergetekenden stellen het volgende amendement voor:

Artikel 18.11

1. Onverminderd het overigens bij of krachtens deze wet bepaalde worden de bij of krachtens deze wet te nemen maatregelen en regels genomen met inachtneming van het belang van de bescherming van persoonsgegevens en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer alsmede de bescherming van het brief-, telefoon- en telegraafgeheim en het geheim van daarmee vergelijkbare communicatietechnieken.
2. Onverminderd het overigens bij of krachtens deze wet bepaalde is het eerste lid van overeenkomstige toepassing op de bedrijfsvoering door aanbieders van openbare telecommunicatienetwerken en openbare telecommunicatiediensten.

Toelichting

Bij de toepassing van de wet dient rekening te worden gehouden met de bescherming van de privacy en het brief-, telefoon- en telegraafgeheim en het geheim van daarmee vergelijkbare communicatietechnieken zoals fax en e-mail. Dit amendement strekt ertoe deze belangen in de Telecommunicatiewet te verankeren

beveiligingsplicht

- passende technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen
- waarborging passend beveiligings-niveau
 - gelet op de risico's die de verwerking en de aard van te beschermen gegevens met zich meebrengen
 - maatregelen zijn mede gericht op voorkoming onnodige verzameling en verdere verwerking van persoonsgegevens

notification breach
requirement

Art. 11.3 Tw

Art. 13 Wbp

<S.Tas@ictrecht.nl>, <simon.favesteyn@minbuza.nl>, <y.tobbers@e-policycouncil.com>, <hans.ronhaar@coax.nl>, <hendrik.rood@stratix.nl>, <hans@norman.nl>, <rob.rosendaal@nl.verizonbusiness.com>, <e.e.rossieau@nctb.nl>, <samson@nvb.nl>, <i.sanders@dr2.nl>, <janneke.scheepers@minoc.com>, <h.schippers@minfin.nl>, <seinen@vandoorne.com>, <l.a.r.siemerink@law.leidenuniv.nl>, <asixma@consumentenbond.nl>, <maurice.smit@mail.ing.nl>, <andre.smulders@tno.nl>, <bert.snel@comsecglobal.com>, <spm@thrijswijk.nl>, <vincent.spruit@ecp.nl>, <leon.teheux@capgemini.com>, <erik_vanveen@symantec.com>, <arnout@xcat-industries.nl>, <mvdvelde@consumentenbond.nl>, <sophie.veraart@ecp.nl>, <maartje.verbene@scarlet.biz>, <xander.vandervoort@ois-nl.eu>, <pieter.anthonio@anp-advies.nl>, <eelco.vriezokolk@at-ez.nl>, <wilbert.vrouwenvelder@minvenw.nl>, <gert.wabeke@kpn.com>, <twagemans@ebay.com>, <j.wester@minez.nl>, <m.wiegel@nctb.nl>, <leon.de.wit@nl.pwc.com>, <a.p.h.g.van.zantvoort@minjus.nl>, <hz@kahuna.nl>, <gerrit-jan.zwenne@twobirds.com>, <righard.zwienenberg@norman.no>

Cc: "Dries, Hein" <H.Dries@opta.nl>

Conversation: Consultatiedocument

Subject: Consultatiedocument

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij ontvangt u het Cons
Telecomwet.

Voor verdere informatie ver

Met vriendelijke groet,

Daniëlle Kick
Secretariaat IPB
Opta Onafhankelijke Post en Tele
E-Mail: d.kick@opta.nl
Tel.: + 31 (0)70 - 3159232
Fax: + 31 (0)70 - 3153501

Disclaimer

Dit emailbericht kan vertrouwelijke informatie bevatten of informatie die is beschermd door een beroepsgeheim. Indien dit bericht niet voor u is bestemd, wijzen wij u erop dat elke vorm van verspreiding, vermenigvuldiging of ander gebruik ervan niet is toegestaan. Indien dit bericht blijkbaar bij vergissing bij u terecht is gekomen, verzoeken wij u ons daarvan direct op de hoogte te stellen via tel.nr 070 315 3500 of e-mail <mailto:mail@opta.nl> en het bericht te vernietigen. Dit e-mailbericht is uitsluitend gecontroleerd op virussen. OPTA aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid voor de feitelijke inhoud en juistheid van dit bericht en er kunnen geen rechten aan worden ontleend.

- Nieuwsberichten
- Nieuwsoverzicht 2
- Nieuwsberichten 2
- Nieuwsberichten 2
- Nieuwsberichten 2

- (Groeps)Acties
- Waarschuwingen
- Persberichten
- Afmelden service
- Geldgids nieuwsb
- Nieuwsbrief

9 mei 2007

Veilig op internet met Suske en Wiske

De nieuwste editie van Suske en Wiske 'De Sinistere Site' moet kinderen kennis laten maken met de gevolgen van onveilig internetten. De Consumentenbond heeft meegewerkt aan de totstandkoming van deze speciale editie, waarin veel praktische tips staan.

Kinderen maken veel gebruik van internet en proberen graag de nieuwste dingen uit. Ze kunnen op internet veel kennis opdoen, maar worden ook geconfronteerd met bijvoorbeeld phishing, virussen of spyware. Bovendien weten zij vaak niet met wie ze te maken hebben op chatsites of bij MSN. Dat maakt hen kwetsbaar.

Tandenborstel

Met wat eenvoudige tips kunnen zij ook veiliger op internet surfen. Een wachtwoord is bijvoorbeeld net als een tandenborstel, die deel je ook met niemand. Een andere tip: kijk uit met het geven van adresgegevens aan anderen of het maken van afspraakjes 'in het echt'. Je weet nooit helemaal zeker wie er aan de andere kant zit. De Consumentenbond wil dat mensen zich op internet veilig kunnen bewegen. Consumenten zijn zelf verantwoordelijk voor hun surfgedrag, maar aanbieders moeten ervoor zorgen dat hun digitale producten en diensten voorzien zijn van een standaard beveiliging.

© illustratie: 2007 Standaard-Uitgeverij Antwerpen - België

Lees ook

beleidregels OPTA art. 11.3 Tw

- minimum pakket van basismaatregelen die aanbieders moeten nemen
 - om te voldoen aan 11.3 Tw
 - aanv. maatregelen toegestaan

- niet routeren naar andere netten vanaf IP-adressen die tot de eigen reeks behoren
- niet routeren van inkomend verkeer van IP-blokken die niet in gebruik zijn (*ingress filter*)
- aanbieden van spam-filters voor inkomende mail
- voorlichting (bijv. via www.digibewust)

opta's speerpunten internetveiligheid

- informatieplicht
- keurmerk
- botnets

8 EFFECT OPTA

9

Internetveiligheid

Zorgplicht: nice to have or must have?

Internetveiligheid is een onderwerp waarover consumenten goed voorgelicht moeten worden, zodat zij hun gedrag daaraan kunnen aanpassen. OPTA vindt het belangrijk dat internet service providers (ISPs) de voorlichting over internetveiligheid aan consumenten verbeteren. Maar waarom vindt OPTA het zo belangrijk? Ligt de verantwoordelijkheid niet bij de consument zelf?

TEXST: GIOVONNA MONPELLIER

Internetveiligheid is een onderwerp dat een brede maatschappelijke belangstelling kent. Iedereen die zich regelmatig op internet begeeft, wordt geconfronteerd met aanzienlijke aantallen ongewenste e-mailberichten. Vele consumenten zullen via het nieuws gehoord hebben over e-mails waarin argeloze PC-gebruikers worden gevraagd hun inloggegevens voor elektronisch bankieren terug te sturen, of over personen die ongemerkt PC's van anderen gebruiken voor criminele activiteiten. Ouders zijn bezorgd over hoe zij hun kinderen kunnen beschermen tegen pesten via internet, of tegen kwaadwillende personen die zich voordoen als iemand anders, of tegen het risico dat hun kinderen terecht komen op een webpagina die niet voor kinderen is bestemd. Kortom, er is brede maatschappelijke aandacht voor de risico's die zijn verbonden aan het gebruik van internet. Voor de gemiddelde internetter is het onvoldoende duidelijk hoe hij zich kan beschermen tegen online risico's, zoals spam, spyware, virussen en botnets. Daarom vindt OPTA het noodzakelijk dat zij goed geïnformeerd worden.

een beveiligingsplicht en een informatieplicht. Deze twee verplichtingen worden samen de zorgplicht genoemd.

Verantwoordelijkheid

Pascal de Klark is directeur van Delta Comfort: "Het belang van internet blijft constant toenemen. Waar men vroeger het huis voor uitging –shoppen en bankzaken- kan nu gemakkelijk achter de PC geregeld worden. De mate waarin de consument te maken krijgt met online bedreigingen wordt daardoor ook steeds groter. Voorlichting is daarom een goede zaak. Ik denk dat het heel goed is dat vanuit een centraal instituut aangegeven wordt wat er van ISPs verwacht wordt als het gaat om internetveiligheid en waar je aan moet voldoen."

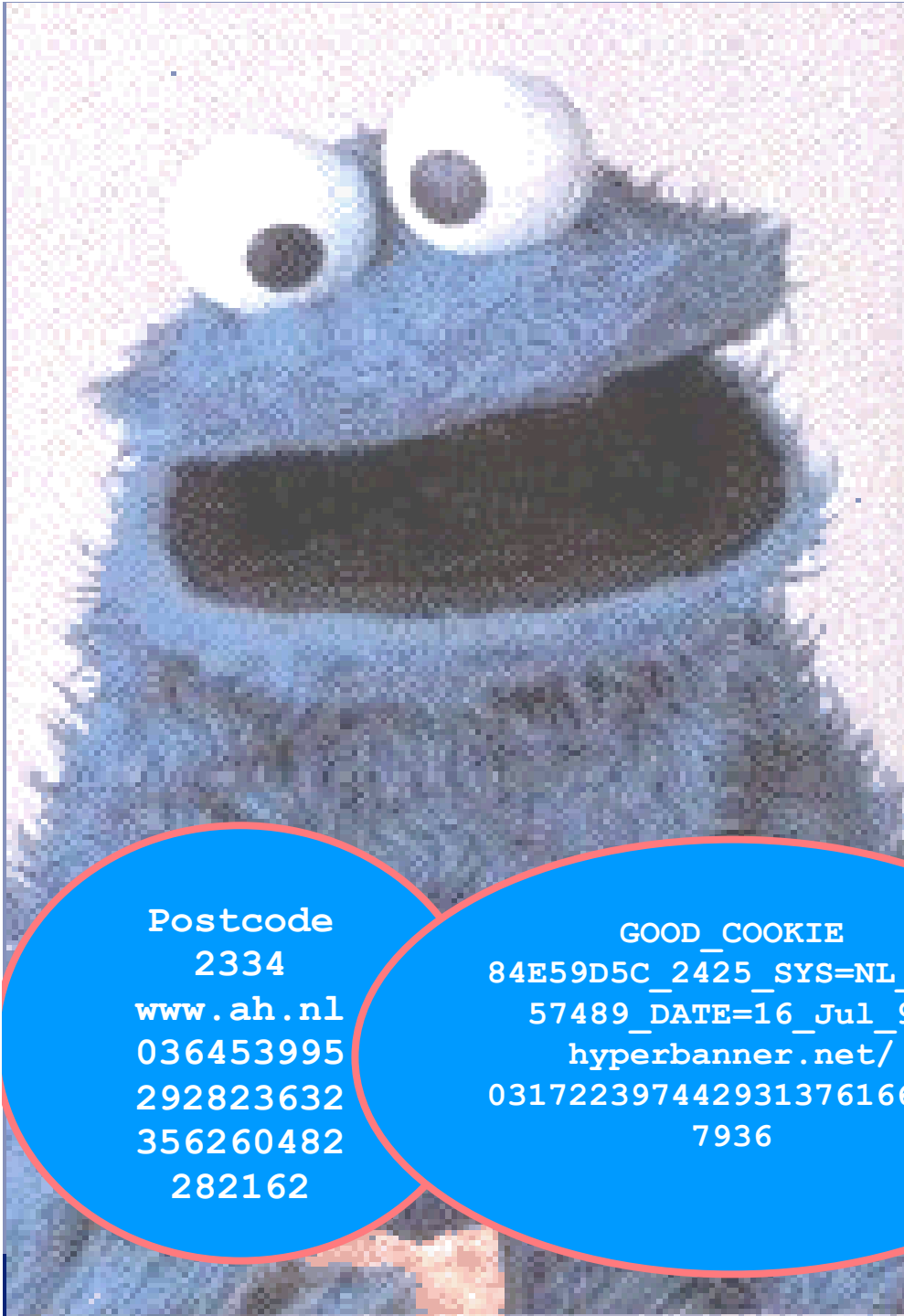
belang dat klanten het ook daadwerkelijk opkijken." Ook is Kothak van mening dat de verantwoordelijkheid niet alleen bij de ISP's of de consument moet liggen, maar dat de hele keten erbij betrokken moet worden. "Risico's zijn immers niet alleen afkomstig van ISP's, maar ook van concurrerende aanbieders en leveranciers van soft- en hardware."

Zowel UPC als Zeelandnet zijn al geruime tijd actief op het gebied van internetveiligheid. Al voor de invoering van de zorgplicht was internetveiligheid een belangrijk issue vanwege de snel opvolgende technologische ontwikkelingen. Vanaf het moment dat het wettelijk verplicht werd, zijn de twee partijen het beveiligingsbeleid gaan aanscherpen. Het is belangrijk om consumenten voor te lichten op momenten waarop zij de beslissing maken de website van een aanbie-

aan bod. In ons laatste magazine hebben wij het nog gehad over onder andere chatgevaar en draadloos internetten. Zeelandnet ziet het als een onderdeel van een betrouwbaar leverancier zijn om klanten ook op dit vlak zo goed mogelijk voor te lichten."

"Risico's zijn immers niet alleen afkomstig van ISP's"

Nieuwe Initiatieven
Doordat de technologie constant in beweging is, kunnen ISP's niet stil blijven zitten. Door deze beweging ontstaan

< cookies! />

Postcode
2334
www.ah.nl
036453995
292823632
356260482
282162

GOOD_COOKIE
84E59D5C_2425_SYS=NL_N=4
57489_DATE=16_Jul_99
hyperbanner.net/
031722397442931376166822
7936

session_id582706www4.
kieskompas.nl/1536670
134400298223502940180
06429822341*

cookies, adware & spyware enz

- ad-aided software
 - gator.com
 - bearshare.com
- spyware
 - Real Player
 - KaZaA
 - BonziBuddy
 - www.bonzi.com
- startpage hijacking
 - lop.com
 - 'drive-by downloads'
- popup downloads
 - autodialers
 - enz.

regels voor cookies etc.

- informeren gebruiker
 - 'duidelijk en volledig'
 - vooraf...? popups...? cookie policy...!
 - o.a. over doeleinden, serverdomeinnaam, duur van cookies, noodzaak acceptatie cookies
- aanbieden opt out-mogelijkheid
 - d.w.z. gelegenheid bieden om cookie (etc.) te weigeren

COOKIE POLICY

Cookies zijn kleine stukjes informatie die door uw browser worden opgeslagen op uw computer. Bol.com gebruikt cookies om u te herkennen bij een volgend bezoek. Cookies stellen ons in staat om informatie te verzamelen over het gebruik van onze diensten en deze te verbeteren en aan te passen aan de wensen van onze bezoekers.

Onze cookies geven informatie met betrekking tot persoonsidentificatie. U kunt uw browser zo instellen dat u tijdens het winkelen bij bol.com geen cookies ontvangt.

software oplossingen

- MS Explorer
 - tools > internet options > security > customize level > disable cookies / prompt
- Mozilla Firefox
 - tools > options > privacy > cookies
- Symantec

There was an error in processing your click-through. One possible cause is that you have elected not to accept cookies. In order to click through properly, please accept cookies for the domain .bfast.com

location based
services

privacyregels voor mobiele locatie-diensten

Wasse

N440

Kerkehout

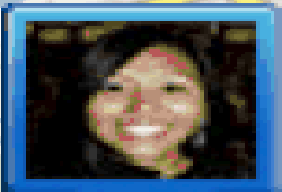
N44

Scheveningen

Den Haag

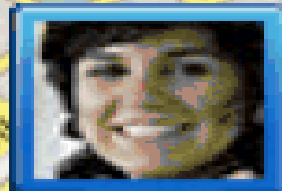
Voorburg

A4

Loosdu

N211

Rijswijk

Nootde

E30

POWERED BY

N464

Wateringen

A4

Het Haantje

Map data ©2009 Tele Atlas

Artefact from the Future

juridische kaders

Wet bescherming
persoonsgegevens
persoonsgegevens

*gegevens betreffende een
geïdentificeerde of
identificeerbare natuurlijke
personen*

*natuurlijke
personen*

art.11.5 Telecomwet
verkeersgegevens

*gegevens verwerkt voor
overbrengen of facturering
van communicatie over
elektr. communicatienetwerk*

*gebruikers
abonnees
incl. rechts-
personen!*

art.11.5a Telecomwet
locatie-gegevens, geen
verkeersgegevens

*gegevens waarmee lokatie in
netwerk wordt aangegeven,
maar géén verkeersgegevens*

persoonsgegevens

Wet bescherming
persoonsgegevens
regels voor
persoonsgegevens

natuurlijke personen

*gegevens betreffende een
geïdentificeerde of identificeerbare
natuurlijke personen*

verwerkingsgrondslag,
verzameldoel, doelbinding,
beveiligingsplicht, meldplicht,
informatieplicht enz.

*naw-gegevens,
profielen,
verkeersgegevens,
lokatiegegevens, IP-
adressen...
enz.*

verkeersgegevens (incl. lokatiegegevens)

gegevens m.b.t. overbrengen of facturering van communicatie over elektr. communicatienetwerk

abonnees

gebruikers

naw-gegevens abonnee of geregistreeerde gebruikers, IMSI / IMEI, locatie van begin, einde en gedurende communicatie, gebruikersID, Cell/ID, IP/adres, login/logoff e.d. enz.

hoofdregel *gegevens verwijderen of anonimiseren zodra niet meer nodig voor overbrenging van de dienst of facturering*

opt-in *voor marktonderzoek m.b.t. elektr. communicatiediensten en toegevoegde waardediensten*

informatieplicht

uitbesteding

incl. *verkeersbeheer, inlichtingenverzoek, opsporing fraude*

lokatiegegevens (geen verkeersgegevens)

gegevens in elektr. communicatienetwerk waarmee geografische positie wordt aangegeven

abonnees

gebruikers

geen verkeersgegevens
d.w.z. niet gebruikt voor overbrengen communicatie

GPS-gegevens

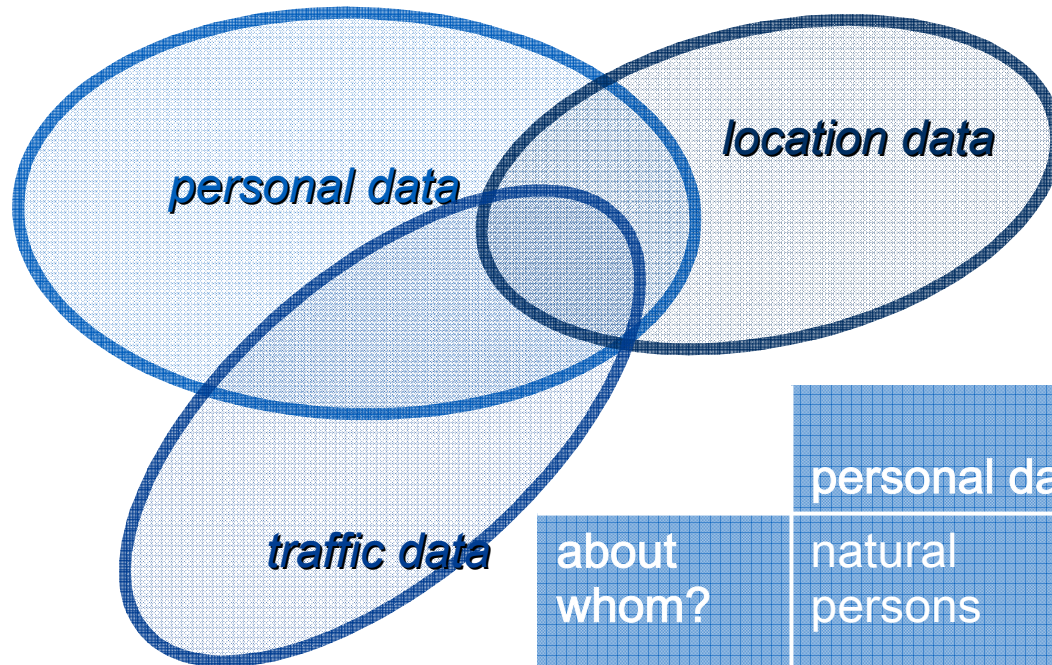
hoofregel gegevens anonimiseren tenzij **opt-in** voor gebruik t.b.v. toegevoegde waardedienst

informatieplicht

uitbesteding

eenvoudige mogelijkheid tijdelijke opt-out

Three types of data

	personal data	traffic data	location data
about whom?	natural persons	natural persons and legal entities	natural persons and legal entities
about what?	all aspects	use of electronic network	geographic position of equipment
Directive	95/46/EC	02/58/EC 06/24/EC	02/58/EC 06/24/EC

informatieplicht

- aanbieder elektr. communicatiedienst
 - Telco, ISP, etc.
- moet abonnees en-of gebruiker informeren
 - over soort van verwerkte verkeersgegevens
 - verwerkingsdoeleinden
 - duur van de verwerking

The image shows a screenshot of a document titled "Terms & Conditions Mobile Services" with the Vodafone logo. The text in the screenshot reads: "5. The Contracting Party shall inform it's End Users in advance of the processing of..."

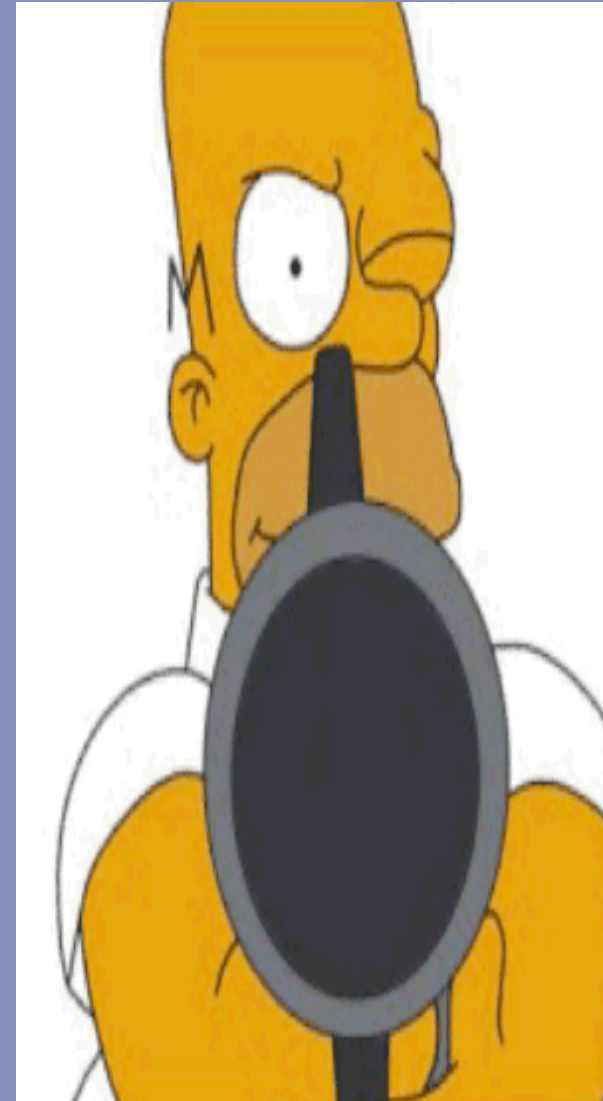
Terms & Conditions Mobile Telephone Services

Telco will process Personal Data, including Traffic Data, for purposes of invoicing, management of the accounts receivable, payments for interconnections and special access, handling of complaints and dispute settlement, traffic management, provision of information to the Contracting Party on its own Traffic Data, provision of information to emergency services, and for purposes of prevention, investigation and combat of fraud and irregularities.

Personal Data, excluding Traffic Data, may also be processed for purposes of market surveys and sales activities pertaining to the Services and other services offered by Telco and/or services of third parties related to the Services

Wet van 18 juli 2009, *Stb.* 2009, 333

- bewaarplicht telecomgegevens
 - verkeers- en lokatiegegevens
 - naw-gegevens abonnees en gereg. gebruikers
- bewaartermijn
 - 12 mndn voor telefonie
 - 6 mndn voor internet (..?)
- t.b.v. onderzoek, opsporing en/of vervolgen ernstige misdrijven

discussie..?

vragen?

gerrit-jan.zwenne@twobirds.com

<http://zwenneblog.weblog.leidenuniv.nl>

